

Göteborgs Stad

Kommunstyrelsen

Till Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Ang. remissen Kraftsamling mot antiziganism

Kulturdepartementet har gett Göteborgs Stad möjlighet att inkomma med synpunkter på betänkandet Kraftsamling mot antiziganism.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Betänkandets långa lista med rekommendationer och förslag kan ur ett kommunalt perspektiv upplevas svårt att ta konkret ställning till. Förslagen riktas så gott som uteslutande till regeringen och statliga myndigheter, oaktat att aktörer på regional och lokal nivå är väl så viktiga mottagare av beredningens angelägna budskap. Det är en gemensam uppgift för alla nivåer i samhället att motverka uttryck av diskriminering och antiziganism.

I stället för att kommentera de många rekommendationerna var för sig väljer Göteborgs Stad att besvara remissen genom att dela med oss av Göteborgs erfarenheter som pilotkommun för romsk inkludering.

Göteborgs Stad har sedan 2012 haft regeringens uppdrag att utgöra en av fem pilotkommuner för romsk inkludering och har därigenom gedigen erfarenhet av att i praktiken utveckla strukturella förändringar för att förverkliga den tjugoåriga nationella strategin för romsk inkludering. Det är uppenbart att anti-romska strömningar och attityder fortsätter att uttryckas i dagens svenska samhälle. Det har dessutom blivit allt tydligare i takt med att antalet fattiga EU-medborgare, ofta med romsk tillhörighet, från Rumänien och Bulgarien blivit vanlig i gatubilden i de flesta kommuner. De negativa attityder till öppet tiggeri som uttrycks har även bidragit till att väcka upp negativa attityder till bofasta romer i Göteborg.

Staden har bland annat beslutat att tillerkänna barnen till EU-medborgare som lever i utsatthet rätten att gå i skolan under vistelsen i Göteborg. Det är exempel på ett konkret ställningstagande inom ramen för kommunens dagliga verksamhet som kan bidra till att motverka effekterna av antiziganism både i barnens hemländer och i Göteborg.

I linje med strategin för romsk inkludering har stadens arbete som pilotkommun förutsatt och byggt på romsk delaktighet och inflytande. Stadens erfarenheter stärker insikten om att ett framgångsrikt rättighetsbaserat arbete måste grundas på principen om romsk delaktighet - med romer snarare än för romer - och detta bör likaledes vara utgångspunkten i arbetet mot antiziganism. Utvecklade former för romsk delaktighet/medskapande är även viktiga delar i arbetet för att öka den ömsesidiga tilliten mellan offentlig verksamhet och den romska minoriteten.

En stor del av de mänskliga rättigheter som staten åtagit sig att garantera förverkligas på regional och kommunal nivå, där merparten av det faktiska befolkningsansvaret ligger. Göteborgs Stad anser att den kommunala och regionala nivån är viktiga skyldighetsbärande aktörer som mer tydligt bör fokuseras i arbetet med att motverka antiziganism och främja romers rättigheter.

Vidare är det viktigt att insatser mot antiziganism inte sidoskänks utan integreras i kommunens, regionens och statliga myndigheters ordinarie arbete och redan befintliga strukturer och processer, exempelvis inom ramen för befintligt antidiskriminerings- och likabehandlingsarbete. Däremot vill vi betona vikten av att den särpräglade formen av etnisk diskriminering och rasismen av romer tydliggörs och uttryckligt definieras i sammanhanget.

Som ett led i arbetet mot antiziganism är ökad kunskap om romers kultur, historia och situation omistligt. Således ser Göteborgs Stad positivt på insatser för att öka spridningen av Vitboken och skolboken mot antiziganism. Göteborgs Stad ser i sammanhanget att bredare och samordnade utbildningssatsningar för att öka kunskapen om antiziganism, romers historia och kultur inom offentliga verksamheter och inom det civila samhället är nödvändiga. En ökad kunskapsnivå och medvetenhet om romers situation och antiziganism inom offentliga myndigheter kan leda till att romer på sikt får en ökad tillit till majoritetssamhället och dess representanter.

Det är även viktigt att verka för att romer som rättighetsbärare stärks. Kunskap om rättigheter samt hur dessa kan utkrävas, är viktiga delar för att synliggöra och på sikt motverka antiziganismen i olika former. Här är det romska civilsamhället en viktig plattform/aktör och åtgärder för att stärka den romska organiseringen är önskvärda. Vad gäller frågan om en kommande nationell institution för mänskliga rättigheter är det - i linje med Parisprinciperna - viktigt hur inrättandet genomförs. Göteborgs Stad vill särskilt understryka vikten av att det romska civilsamhället involveras i arbetet med att etablera institutionen och i att formulera dess befogenheter och uppdrag. I Göteborg läggs just nu grunden för att etablera ett romskt informations- och kunskapscentrum. I samband med denna process har just frågan om romsk delaktighet och inflytande varit angeläget att möjliggöra och finna praktiska lösningar på.

Den romska minoritetens rättigheter är mänskliga rättigheter. En nationell institution för mänskliga rättigheter skulle således med fördel kunna omfatta arbetet för romers rättigheter och organisatoriskt inkludera även ett eventuellt nationellt romskt center. Göteborgs Stad avstår från att kommentera alla rekommendationer som listas i betänkandet men vill ändå uppmärksamma svårigheterna att enkelt tillstyrka några av dem.

Regeringen uppmanas, genom några av rekommendationerna, att agera på sätt som skulle kunna påverka myndigheternas direkta handläggning av sina uppdrag. Kommissionen uppehåller sig i stora delar kring tillkortakommanden hos olika statliga myndigheter och skrivningarna ska kanske snarare tolkas som kommissionens önskan om att åstadkomma kraftfulla åtgärder mot antiziganismen.

Samtidigt avstår kommissionen från att beskriva de goda exempel på gemensamma strävanden mot antiziganism som genomförs i olika kommuner i landet tillsammans med lokala romska företrädare. Göteborgs Stad menar att det är dessa många lokala initiativ som har styrka att motverka diskriminerande uttryck mot romer.

Trots positiva strukturella förändringar i Göteborg och andra kommuner finns det fortfarande mycket mer att göra för att säkerställa bestående förbättringar. De

nödvändiga förändringarna på ömse håll kommer sannolikt att ta lång tid, vilket också kommer till uttryck i den tjugoåriga nationella strategin för romsk inkludering. Nödvändiga åtgärder bör dessutom anpassas så att de också kan omfatta de övriga nationella minoriteterna och andra tydligt identifierade utsatta grupper i samhället.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade Lars Hansson (SD) som yttrande en skrivelse från den 7 december 2016, enligt bilaga A.

Göteborg den 7 december 2016

GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Ann-Sofie Hermansson

Jonas André

Kraftsamling mot antiziganism (SOU 2016:44)

Sverigedemokraterna tar avstånd från all form av diskriminering.

Principen om likabehandling regleras av kommunallagen 2§ Likställighetsprincipen:

” Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns skäl för något annat. ”

Medborgarna i Sverige skyddas av diskrimineringslagen. Det finns 6 diskrimineringsgrunder i denna lag¹. Tyvärr finns inte politisk diskriminering med i lagen, trots att denna diskrimineringsgrund finns med i artikel 2 i de mänskliga rättigheterna.² Det står även uttalat i artikel 7 att alla är lika inför lagen och alla har rätt till skydd utan diskriminering.³

Värt att notera är att Regionfullmäktige i VGR så sent som 2016-11-29 beslutade om att anta ”*Handlingsplan för det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter i Västra Götalandsregionen 2017-2020*”

I VGR:s program finns politisk åskådning (sid 9) med som en diskrimineringsgrund.⁴

Sverigedemokraterna i Göteborg har vid upprepade tillfällen yrkat på att politisk diskriminering ska ingå i stadens arbete med de mänskliga rättigheterna. Trots vårt ihärdiga arbete och våra goda argument har samtliga övriga partier i kommunfullmäktige alltid avvisat våra förslag.

Klara regler måste finnas. Likabehandlingsprincipen och diskrimineringslagen gäller. Sverige har en historia med statligt sanktionerad antiziganism, och det bör lyftas fram när staden undervisar eller håller föredrag om etnisk diskriminering, rasism, antiziganism eller antisemitism.

1 Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder
5 § I denna lag avses med

1. kön: att någon är kvinna eller man,

2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

4. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

5. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och

6. ålder: uppnådd levnadslängd. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

2 Artikel 2

Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.

3 Artikel 7

Alla är lika inför lagen och är berättigade till samma skydd av lagen utan diskriminering av något slag. Alla är berättigade till samma skydd mot alla former av diskriminering som strider mot denna förklaring och mot varje anstiftan till sådan diskriminering

4 Åtgärdsområde: Jämlikhet

Alla människor är jämlika och har en inneboende värdighet. De mänskliga rättigheterna gäller alla utan åtskillnad på grund av exempelvis hudfärg, kön, etnicitet, ålder, språk, religion, sexuell läggning, könsidentitet, politisk eller annan uppfattning, nationellt ursprung, funktionsnedsättning, socioekonomisk status eller ställning i övrigt. Om utveckling inte kan nå alla på en gång, ska de mest marginaliserade prioriteras. Enligt policyn för mänskliga rättigheter ska allt arbete inom Västra Götalandsregionen främja jämlikhet och vara icke-diskriminerande. Åtgärdsområde jämlikhet handlar om att skapa jämlika förutsättningar för alla invånare i Västra Götaland.

Slutordet i Stadsledningskontorets remissvar betonar vikten av ett brett arbete mot etnisk diskriminering:

"Nödvändiga åtgärder bör dessutom avpassas så att de också kan omfatta de övriga nationella minoriteterna och andra tydligt identifierade utsatta grupper i samhället."

På grund av den ansvarslösa invandringpolitiken har vi stora grupper i vårt land som inte delar våra västerländska värderingar. Nya kulturer och sedvänjor tillämpas av stora grupper. Stora och svårhanterliga kulturkrockar uppstår, var och en med olika särarter samt med olika anpassningsproblem till det svenska samhället.

Det är därför mycket viktigt att ta ett samlat grepp mot etnisk diskriminering. Skulle varje enskild minoritet i Sverige få en enskild problembeskrivning och åtgärdsplan skulle det medföra att enorma resurser skulle behöva avsättas till detta arbete. Det åligger samhället en skyldighet att behandla alla medborgare likvärdigt, men också en skyldighet för alla invånare att anpassa sig till det svenska samhället.